Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på grundnivå

Religionshistoria II **30.0 Högskolepoäng**

History of Religions II **30.0 ECTS credits**

Kurskod:	RHG002
Gäller från:	VT 2015
Fastställd:	2014-09-12
Institution	Institutionen för etnologi religionshistoria och genusvetenskap (ERG)
Huvudområde:	Religionshistoria
Fördjupning:	G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2014-09-12.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Religionshistoria I eller motsvarande. För att få registrera sig på kursen vid terminsstart ska studenten ha godkänt resultat på delkurser om minst 22,5 hp inom Religionshistoria I, 30 hp, eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
2001	Valbart alternativ: Religion och politik	7.5
1001	Allmän religionshistoria I	7.5
2002	Valbart alternativ: Religon och genus	7.5
2003	Valbart alternativ: Nyandlighet och nya religiösa rörelser	7.5
2004	Valbart alternativ: Mystik och meditation	7.5
2005	Valbart alternativ: Fornnordisk religion	7.5
2006	Valbart alternativ: Schamanismer och besatthet	7.5
2007	Valbart alternativ: Droger, religion och kultur	7.5
2010	Valbart alternativ: Projektion och illusion	7.5
2011	Valbart alternativ: Religion, kultur och hälsa	7.5
2012	Valbart alternativ: Religion och politik II	7.5
2013	Valbart alternativ: Österländsk esoterism	7.5
2014	Religion och populärkultur	7.5
2015	Valbart alternativ: Religion och populärkultur	7.5
3001	Metod och teori II	7.5
4001	Skriftlig uppgift	7.5

Kursens innehåll

Kursen ger fördjupade kunskaper om världsreligionerna samt teoribildning och centrala metodfrågor avseende studiet av dessa. Vidare företas studier inom ett valt specialområde. Kursen fördjupar kunskaperna inom allmän religionshistorisk teoribildning samt förmedlar grundläggande kunskaper om uppsatsförfattande och akademisk uppsatsbehandling.

Delkurs 1: Allmän religionshistoria I, 7,5 hp
Delkursen meddelar fördjupade kunskaper om valda aspekter av hinduismen, buddhismen, judendomen och islam genom att behandla centrala problemområden i studiet av dessa religioner. I delkursen tas också centrala källor och källkritiska frågor till fördjupad behandling.

Delkurs 2: Valbart alternativ, 7,5 hp
Delkursen består av två valbara alternativ vilka varieras från termin till termin. Vilka alternativ som kan väljas aktuell termin meddelas på institutionens webbplats www.erg.su.se/religionshistoria senast en månad före terminstart. Varje termin erbjuds två av följande kurser:

- Religion och politik
Kursen fokuserar på spänningsfältet religion och politik. Kursen omfattar den globala framväxten av fundamentalistiska religionstolkningar, religiös nationalism, religion och makt, religiöst motiverat våld, religiös rasism, befrielseteologier samt politisk religion ur ett genusvetenskapligt perspektiv.

- Religion och genus
Delkursen ger en allmän orientering i centrala genusteoretiska begrepp, frågeställningar och teoribildningar inom ämnet religionshistoria och dess granndiscipliner. Kursen behandlar också olika religiösa traditioners syn på genus, sexualitet och genusrelationer samt hur genus och genusordning organiserar och formar religiösa föreställningar och praktiker inom olika religiösa traditioner.

- Nyandlighet och nya religiösa rörelser
Kursen fokuserar på nyandlighet och nya religiösa rörelser i lokala, transnationella och globala kontexter. Kursen omfattar framväxten av nya religiösa rörelser, inklusive New Age och nyhedendom och problematiserar nyandlighet, alternativreligion och religionsfrihet ur religionssociologiska, religionsantropologiska och genusvetenskapliga perspektiv.

- Mystik och meditation
Kursen fokuserar på mystik och meditation inom buddhism, hinduism, islam, judendom och kristendom samt i viss mån på mystik och meditation i annan, exempelvis "nutida" sekulariserad kontext. Inom de olika religionerna behandlas följande sidor av mystiken: fenomenologiska aspekter, historik, filosofiska och läromässiga tolkningar av mystik, psykologi, språk och tekniker (meditationsformer).

- Fornnordisk religion
Delkursen ger en allmän orientering i centrala föreställningar och praktiker inom fornnordisk religion. Kursen uppmärksammar även de fornnordiska anknytningar som finns och funnits i alternativa religiösa strömningar i historia och nutid. Den ger en översikt av centrala begrepp, frågeställningar och teoribildningar inom forskningen om fornnordisk religion. Kursen fokuserar särskilt på källor och källkritik samt problematiserar olika typer av källmaterial.

- Schamanismer och besatthet
Kursen behandlar den klassiska schamanismen i Nord- och Centralasien och Nordamerika. Den ger också exempel på den rituella besatthetens föreställningsvärldar och uttrycksformer i kulturer runtom världen, samt belyser nyschamanismens roller i öst och väst.

- Droger, religion och kultur
Kursen behandlar hur psykoaktiva droger, såväl naturligt förekommande som kemiskt framställda, används i religiösa sammanhang. Exempel hämtas från alla världsdelar, från förhistorien och in i vår tid. I kursen problematiseras det religiösa bruket av droger och placeras i den kulturella kontext där det förekommer. Kursen ger också en överblick över olika religiösa perspektiv på droger och drogbruk samt en orientering i hur ämnet har behandlats inom religionshistorisk forskning.

-Projektion och illusion. Introduktion till studiet av religion och film
Kursen behandlar några centrala teman och problemställningar inom det religionsvetenskapliga studiet av film. Mot bakgrund av några grundläggande antaganden kring filmmediets utveckling och särart diskuteras bland annat myt- och ritualteoretiska perspektiv på film som medium och projektionsyta för ideologier. Samspelet mellan religion och film belyses med exempel från olika perioder och kulturområden.

-Religion, kultur och hälsa
Delkursen ger en introduktion till grundläggande begrepp och frågeställningar inom medicinsk antropologi. Den ger inblickar i synen på hälsa och kropp och själ inom ett flertal religiösa traditioner och inom nyandlighet. Kursen tar också upp olika typer av religiösa förklaringsmodeller för ohälsa och religiöst grundade tekniker för att förebygga och bota sjukdomar. Kursen studerar också hur dessa traditioner interagerar med varandra och med biomedicinska traditioner i det senmoderna globala rummet.

-Religion och politik II: Jämförande och historiska perspektiv
Kursen syftar till att belysa samspelet mellan religion och politik med hjälp av exempel från olika perioder, sammanhang och kulturområden. Särskild vikt kommer att fästas vid hur återkommande mönster och

motivationer (t.ex. traditionsförnyelse, reception, eskatologisk historieförståelse, religiös legitimering av makt och våld) kan bidra till en nyanserad syn på religion och politik som närmast oskiljaktiga företeelser i historia och nutid.

- Österländsk esoterism
Delkursen syftar till att ge en introduktion till esoteriska strömningar inom de stora asiatiska religionerna. Genom exempel från hinduism, buddhism och islam med en geografisk spridning från Japan till Medelhavsområdet avser kursen att belysa både historiska och nutida uttryck för esoterisk praxis och idétradition. De rituella former och discipliner som iakttas har ofta en markerat gränsöverskridande karaktär så att gängse normer utmanas och vänds i sin motsats. Trots sin tillsynes slutna, elitistiska karaktär står dessa esoteriska strömningar vanligen i nära kontakt med folklig religiositet. Historiskt har de också genom framstående ritualister och lärda mästare ofta varit lierade med den politiska makten och dess företrädare.

- Religion och populärkultur
Kursen behandlar intersektionen mellan religion och populärkultur samt populärkulturens roll i senmodern religiös förändring. Ämnet behandlas ur flera perspektiv: förekomsten av religiösa teman och symboler i populärkultur samt deras roller och funktioner, populärkulturella inslag i religion, populärkulturens funktion som ett meningsskapande system, och religion och populärkultur i dialog. I delkursen diskuteras olika populärkulturformer såsom film, tv, skönlitteratur, musik och serietidningar och nya teoretiska perspektiv.

Delkurs 3: Metod och teori I, 7,5 hp
Delkursen omfattar dels praktisk metodik och anvisningar inför författandet av en skriftlig uppgift (delkurs 4) och dels fördjupning av kunskaperna inom allmän religionshistorisk teoribildning. Genom seminarieövningar ger delkursen fördjupade insikter i hur teori och teoretiska resonemang kring metoder omsätts i praktik. Delkursen problematiserar både forskningsetiska frågor och kunskapsproduktionen inom olika religionsämnen.

Delkurs 4: Skriftlig uppgift, 7,5 hp
Delkursen består av författande av en kort vetenskapligt dokumenterad text rörande ett avgränsat religionshistoriskt problem inom valt religionsområde. Ämne, upplägg och litteratur bestäms i samråd med handledare. I delkursen ingår även deltagande i uppsatsseminarier.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1: Allmän religionshistoria I, 7,5 hp
För godkänt resultat ska studenten efter delkurs 1 kunna:
- redogöra för fördjupade kunskaper inom judendom, islam, hinduism och buddhism samt redogöra för dessa religioners historiska komplexitet,
- redogöra för och kritiskt reflektera över centrala problemområden i studiet av dessa religioner
- visa fördjupade kunskaper i källor och källkritik i anslutning till dessa traditioner.

Delkurs 2: Valbart alternativ, 7,5 hp:
För godkänt resultat ska studenten efter delkurs 2 kunna:
- visa kunskap inom den valda kursens specialområde.
- visa förmåga att kritiskt förhålla sig till och problematisera informationen om specialområdet.

Delkurs 3: Metod och teori II, 7,5 hp
För godkänt resultat ska studenten efter delkurs 3 kunna:
- både skriftligt och muntligt redogöra för samt problematisera vissa centrala begrepp, definitioner inom religionshistorisk forskning och dess granndiscipliner,
- diskutera, analysera och kritiskt förhålla sig till aktuella metodologiska och teoretiska frågeställningar och tillämpa några centrala teorier på ett avgränsat material.
- problematisera forskarens roll i kunskapsproduktion och diskutera och kritiskt förhålla sig till forskningsetiska frågor.

Delkurs 4: Skriftlig uppgift, 7,5 hp
För godkänt resultat ska studenten efter delkurs 4 kunna
- avgränsa ett religionshistoriskt problem och formulera en religionshistorisk problemställning.
- orientera sig, utvälja och bruka relevant vetenskaplig litteratur och källor.
- utifrån det angivna syftet analysera ett avgränsat material och disponera framställningen så att sambandet framgår mellan frågeställningar, materialbehandling och slutsatser.
- självständigt författa en kort vetenskapligt dokumenterad text i anslutning till en religionshistorisk problematik.
- diskutera och analysera vetenskapligt dokumenterade texter genom att delta i seminarieverksamhet.

Undervisning
Undervisningen består av föreläsningar, analysövningar och seminariediskussioner samt seminarier i vetenskapligt skrivande. Seminarierna är obligatoriska.

Kunskapskontroll och examination
a. Delkurs 1: Allmän religionshistoria I examineras genom salskrivning. Delkurs 2: Valbart alternativ examineras genom hemtentamen och seminarieuppgifter. Delkurs 3: Metod och teori I examineras genom hemskrivning och seminarieuppgifter. Delkurs 4: skriftlig uppgift examineras genom deltagande i seminarier om hur man skriver vetenskapligt dokumenterad text och författande av en sådan text, samt försvar av denna vid seminarium och opposition på annan students text.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna. För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

Seminarieuppgifter bedöms enligt en tvågradig betygsskala (U-G).

c. De skriftliga betygskriterierna meddelas studenten vid kursstart.

d. För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt uppfyllt närvarokrav. Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning, studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A–E omvandlas till siffrorna 5–1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man också väger in det antal poäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av delkurserna.

e. För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen under aktuell termin. Minst ett examinationstillfälle erbjuds dessutom den termin eller det år som kurstillfälle saknas.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

f. Vid betyget Fx respektive U kan komplettering av hemskrivning, salskrivning respektive seminarieuppgift medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in inom en vecka efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator. Vid godkänd komplettering av brister av förståelsekaraktär – mindre missförstånd, smärre felaktigheter eller i någon del alltför begränsade resonemang – används betyget E. Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A–E.

Övergångsbestämmelser
När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar
Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur
Se separat litteraturlista godkänd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap. Aktuell litteraturlista finns tillgänglig senast en månad före kursstart på institutionens hemsida: www.erg.su.se/religionshistoria.